

การเปรียบเทียบความสามารถในการแข่งขันของประเทศกับต่างประเทศ สามารถพิจารณาได้จากอัตราแลกเปลี่ยนที่แท้จริง ดังนั้นทั้งผู้กำหนดนโยบายและผู้ประกอบการทางธุรกิจควรที่จะเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างอัตราแลกเปลี่ยนที่แท้จริงและปัจจัยกำหนดให้มากยิ่งขึ้นเพื่อจะได้ช่วยให้การคาดการณ์ทางเศรษฐกิจเป็นไปอย่างแม่นยำมากขึ้น งานวิจัยฉบับนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระยะยาวของอัตราแลกเปลี่ยนที่แท้จริงกับตัวแปรทางเศรษฐกิจมหภาค และประมาณค่าระดับความคลาดเคลื่อน (Misalignment) จากระดับอัตราแลกเปลี่ยนดุลยภาพในช่วงหลังจากวิกฤติทางเศรษฐกิจและการเงินในปี พ.ศ. 2540 ของประเทศไทย

ผลการทดสอบ Cointegration และการประมาณค่าความสัมพันธ์ระยะยาวของอัตราแลกเปลี่ยนที่แท้จริงกับปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจพบว่า อัตราการค่า ระดับการเปิดประเทศ และการใช้จ่ายของรัฐบาล มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกับอัตราแลกเปลี่ยนที่แท้จริง ในขณะที่ ดุลบัญชีเดินสะพัด และสัดส่วนของลงทุนต่อผลิตภัณฑ์ภายในประเทศเบื้องต้น มีความสัมพันธ์ในทางตรงกันข้าม

การศึกษานี้ยังพบว่า หลังเปลี่ยนแปลงระบบอัตราแลกเปลี่ยนเป็นแบบลอยตัวแบบมีการจัดการ อัตราแลกเปลี่ยนที่แท้จริงมีค่าต่ำเกินจริงไปมากถึงร้อยละ 11.94 แต่หลังจากนั้นก็มีการปรับตัวเข้าใกล้ดุลยภาพมากขึ้น อย่างไรก็ตามในระยะที่ผ่านมาพบว่าค่าเงินบาทที่แท้จริงเริ่มมีแนวโน้มที่จะสูงเกินไปและเบี่ยงเบนออกจากดุลยภาพมากขึ้นเรื่อยๆ

A country's competitiveness relative to other countries can be revealed by using real exchange rate. Therefore, it is important to policy makers and business entrepreneurs to better understand the relationship between real exchange rate and its determinants in order to make a more accurate economic forecast. This research intends to explain the long-run relationship between real exchange rate and macroeconomic variables and to estimate the degree of real exchange rate misalignment after Thailand economic and financial crisis in 1997.

The result from the cointegration test and estimation of long-run equilibrium between real exchange rate and economic fundamentals indicate that terms of trade, degree of openness, and government spending have positive relationship with real exchange rate while current account and share of investment to GDP have negative relationship with real exchange rate.

This study also shows that after change in exchange rate regime to managed float, real exchange rate is undervalued for as high as 11.94% but then it converge towards the equilibrium. However, the study result reveals that real exchange rate in recent years tend to be overvalued and shows higher degree of misalignment.